

مثلث صلح - پیشرفت و عمل بشر دوستانه در افغانستان

گفتمان موسسه اکبر

کنفرانس ژنیف در مورد افغانستان

نوامبر ۲۰۱۸

تعهد به پایان دادن نیازمندیها از طریق کمک رسانی و اهداف توسعه پایدار نتیجه اصلی نشست بین المللی بشردوستانه بود و اجندای ۲۰۳۰ منحصراً یک چارچوب کاری مشترک که همچنین به عنوان محور صلح - پیشرفت و عمل بشردوستانه شناخته میشود نگهداری شده است. این رویکرد شامل فعالین مختلف بوده که بر اساس مزایای نسبی خود از چندین سال بدینسو کار میکنند تا نیازها، آسیب پذیری و خطر را کاهش، صلح و خود کفایی را متداوم و متضمن توسعه پایدار گردد. در بسیاری از نقاط جهان درگیری ها متمادی سبب گردیده تا موسسات غیر دولتی، دولت ها، تمویل کنندگان، سازمان ملل متحد و سایر شرکا در مورد توسعه پایدار نگران بوده اینکه چگونه می توان به طور عملی به این هدف رسید.

پس از تقریباً ۴۰ سال جنگ و بیجا شدن، روشن است که افغانستان نیاز به یک راه جدید برای صلح و توسعه پایدار دارد. وضعیت اضطراری است، در ماه سپتامبر ۲۰۱۸ یوناما راپور کشته شدن و زخمی شدن ۸۰۵۰ افراد ملکی را ارائه کرد. (۲۷۸۹ کشته شدگان، ۵۲۵۲ زخمی^۲ میان). فقر رو به افزایش است، ۵۵٪ مردم زیر خط فقر زندگی میکنند که این فیصدی در سال های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ فقط ۳۸٪ بود. درگیری در دو سال اخیر گسترش یافته است و خشکسالی شدید بر بسیاری از نقاط کشور منجر به بیجا شدن ۲۸۲۰۰۰ نفر به دلیل جنگ و ۲۲۳۱۰۰ نفر به دلیل خشکسالی در سال ۲۰۱۸ گردیده است.

در این وقت دشوار موسسات غیردولتی متعهد به همکاری با یکدیگر و شرکا خود در جهت تحقق بخشیدن به محور صلح - پیشرفت و عمل بشردوستانه در افغانستان هستند. گفتگو بالای این موضوع میان موسسات غیر دولتی، موسسات ملل متحد و تمویل کنندگان هریکی از فرصت ها و چالش ها را در این رویکرد مشخص نمودند. از همه مهمتر این گونه رویکرد باید به طور خاص برای افغانستان طراحی داده شود، البته بر اساس تجارب عالی و عملی شرکای بین المللی آماده و از تجارب افراد و موسسات غیر دولتی که با چنین موارد آشنای کامل و از تمامی مشکلات و چالش های محیط درک واقعی داشته باشند، مورد استفاده قرار گیرد.

رسیدن به نتایج جمعی

موسسات غیر دولتی گوناگون اعضای موسسه اکبر از قبل در ساحات عمل بشردوستانه، پیشرفت و تقویت صلح کار می کنند. این رویکرد یک شیوه جدید کاری برای موسسات غیر دولتی نبوده. آنچه مهم است اینکه موسسات غیر دولتی بتوانند با همدیگر و شرکا خود بهتر کار کنند. برای انجام این کار، آنها باید به طور کامل مطلع و مشغول مراحل گسترده تر مرتبط به همین محورها باشند. رویکرد های کاری در ارتباط به محورها باید به درستی برنامه ریزی و منابع

¹ در نشست بشردوستانه بین المللی در سال ۲۰۱۶، اهدا کنندگان، ملل متحد و موسسات غیر دولتی Grand Bargain را امضا کردند که شامل تعهد برای تقویت تعامل بین فعالین فعالیتهای بشردوستانه و انکشافی است. سازمان ملل متحد و بانک جهانی همچنان متعهد شیوه جدید کار شدند تا بخش های بشردوستانه و انکشافی را که توسط دبیر کل سازمان ملل متحد توسعه یافته بود تا 'Triple Nexus' را شامل فعالیتهای بشردوستانه، انکشافی و (در وقت مناسب) صلح آمیز کند بهبود بخشند.

² "حفاظت افراد ملکی در درگیری های مصلحانه ۲۰۱۸" گزارش سه ماهه یوناما، ۱۰ اکتوبر ۲۰۱۸.

³ بانک جهانی "بررسی وضعیت زندگی در افغانستان (ALCS)"، ۵ جولای ۲۰۱۸.

دقیق با پشتیبانی جدی و قابل ملاحظه صورت گیرد، تا اطمینان حاصل شود که آنها به تغییر واقعی منجر می شوند. افغانستان شاهد پروسه های پالیسی سازی و اصلاحات زیادی بوده اند که منجر به عمل نگر دیده بل همه در سطح وعده باقی ماندند. محورسه گانه یک فرصتی برای تغییر واقعی بوده و نیز ساختاری است که به همه فعالین خدماتی کمک کرده تا در عرصه خدمت رسانی برای مردم افغانستان بطور بهتر بپردازند.

هدف این موقف نامه این بوده تا یک بحث ملی را در مورد عملی سازی محورسه گانه در سطح افغانستان آغاز و به کار باندازد.

ضرورت به رویکرد اساسی جهت پیشبرد محورسه گانه

یک رویکرد اساسی و مبتنی بر نیازها باید نقطه عطف جهت عملی کردن محورسه گانه در افغانستان باشد، و همچنان برای اینکه "هیچ یک را عقب نگذاریم" یکی از اهداف جمعی اهداف توسعه پایدار محسوب می گردد. بعلمت جنگ های گسترده، دولت افغانستان نمیتواند تمامی بخش های کشور را تحت کنترل خود داشته باشد و در بعضی مناطق نمی تواند منحصراً مسئول عمل کند. شامل بودن و داد خواهی برای محورسه گانه در افغانستان جهت شناسای چالش های موجود بخصوص در عرصه کاری موسسات غیر دولتی که فعالیت های بشردوستانه و برای تقویت صلح ارایه خدمت می نمایند ضروری پنداشته می شود. فعالیت کردن در ساحات خارج از کنترل حکومت، و جلوگیری از سیاسی شدن کمک ها یکی از اولیتهای دیگر به حساب میاید تا نیازهای مردم در سرتاسر کشور برآورده شود، رویکردهای کاری محور سه گانه بین المللی باید احترام و مطابق به اصول خدمات بشردوستانه رعایت شود. این شاید بدین معنی باشد، که در بعضی مواقع طرح و تمویل پروگرام ها ممکن در مطابقت به پلان های حکومت نباشد ولی چون نیاز مندی ها بشری محسوس است لذا لازم به تطبیق پروگرام خواهد بود که توقع می رود همکاری حکومت با ما در این عرصه باشد.

شامل بودن و هماهنگی

ایجاد یک میکانیزم مناسب متضمن موفقیت هماهنگی خواهد بود. تیم ملی ملل متحد در حال حاضر از موسسات غیر دولتی و تمویل کنندگان نمایندگی نمی کند و تیم بشردوستانه کشوری (HCT) که شامل نمایندگان تمویل کنندگان، سازمان های ملل متحد و موسسات غیر دولتی است یک توجه خاص بشردوستانه دارد. موسسات غیر دولتی از فعالین می خواهد تا گروپ های جدید کاری مشارکت را تحت عنوان محورسه گانه تاسیس و به طور سیستماتیک شامل نمایندگان موسسات غیر دولتی، سازمان های ملل متحد، سکتور خصوصی، تمویل کنندگان و حکومت شوند. این باید به سطح محلی، ولایتی و ملی تفهیم گردد.

نقش دولت

موسسات غیر دولتی تصدیق میکنند که دولت افغانستان یک نقش مهمی را در تکمیل کردن رویکرد محورسه گانه ایفا میکند: از بیان نتایج جمعی، توسعه پالیسی های حمایتی، اطمینان از پاسخگویی و نظارت بر نتایج میباشد. افغانستان دارای چارچوب پالیسی های گوناگون است که عبارت اند از اهداف توسعه پایدار افغانستان (A-SDGs)، پلان های توسعه ی محلی و ولایتی، چارچوب ملی صلح و توسعه افغانستان (ANDPF) و پلان اولویت های ملی (NPPs) که سکتور های مختلف را تحت پوشش قرار میدهد. برای دولت افغانستان در عرصه عملی کردن این همه پالیسی ها، چالش های زیادی وجود دارد.

نقش رهبری مشارکتی سازمان ملل متحد

سازمان ملل متحد در بسیاری از کشورها، نقش رهبری در ایجاد رویکرد مشارکت به سوی نتایج جمعی را ایفا کرده است. رییس سازمان ملل متحد در افغانستان، به عنوان هماهنگ کننده بشردوستانه و معاون ویژه دبیر کل، در این سه حوزه اختیارات خود را گسترش داده و بنابر این نقش مشخصی را در رهبری دارد. در حال حاضر، رویکردهای سازمان ملل متحد در مورد محورسه‌گانه در افغانستان غیر رسمی و داخلی است. سازمان ملل متحد، تمویل کنندگان و دیگر شرکاء باید اهمیت روندهای مشارکتی را، که موسسات غیر دولتی ملی و بین‌المللی را مشغول میکند نه تنها به عنوان شرکاء اجرای بلکه به عنوان فعالین دراز مدت که به عنوان فعالین جامعه مدنی نقش مهمی خود را ادامه داده، تشخیص دهند.

نقش تمویل کنندگان

تمویل کنندگان مسئولیت بزرگ را در قبال مدل‌های مالی مناسب و ایجاد انگیزه‌های درست برای رویکرد محورسه‌گانه دارند. محدود بودن منابع تغییر پذیر بخش‌های موجود چون ساحت انکشافی و بشردوستانه را تقویت می‌بخشد. رویکرد محورسه‌گانه تمویل کنندگان را تشویق کرده تا کمک‌های مالی خود را بوسیله سیستم چند جانبه و همچنین از طریق همکاری توسعه دو جانبه تنظیم کنند. موسسات غیر دولتی در افغانستان از تمویل کنندگان می‌خواهند تا رهبری و شیوه رسیدن به منابع مالی خویش را تغییر دهند. تمویل کنندگان باید موسسات غیردولتی و سایر شرکاء را در بحث‌های که مرتبط به پلان‌ها می‌باشد دخیل ساخته تا منابع مالی تغییر پذیر، چند ساله و چند سکتوره را برای پروژه‌های خویش بدست آورند. موسسات غیر دولتی اذعان می‌کنند که رویکرد‌های جدید عاری از خطر نیستند و باید برای این رویکردهای جدید یک منبع اطلاعاتی ایجاد شود. این باید با روش باز و شفاف با سیستم‌های جدید و رویکردهای متناسب با مفهوم عام محل انجام شود.

تمرکز بالای مردم

بعضی از موسسات غیر دولتی یادآور میشوند که فعالین جامعه باید برخی از نتایج جمعی باشند، در حال که بعضی‌ها میگویند، نمایندگی کردن از صدای جوامع در روند‌های مربوط وظیفه‌ی موسسات غیر دولتی می‌باشد. به هر حال، فعالین بشری، انکشافی و تقویت صلح باید از خودشان بپرسند که چطور میتوانند اطمینان حاصل کنند که مردم واقعا شامل تمامی امور در رویکرد محورسه‌گانه قرار دارند. بدون تعهد واقعی برای مشارکت مردم در سطح جامعه، روندهای مرتبط با برقراری صلح پایدار شکست خواهد خورد.

پیشنهادات برای دولت افغانستان

1. شامل سازی مردم در پروسه‌ها

جمع‌آوری معلومات و مشورها به سطح محلی باید سیستماتیک شوند تا نیازها و نگرانی مردم درک شوند. روند پلان‌گزاری از بالا به پایین خطر اشتباه و واقعی نبودن نیازها را با خود دارد و در ساحت بیرون از سلطه دولت نمیتواند به طور موثر از نیازهای مردم نمایندگی کند. برنامه‌های محلی، ولسوالی و ولایتی باید با برنامه ریزی سطح ملی ارتباط داشته باشند. اهداف توسعه پایدار افغانستان را میتوان برای ارایه شاخص‌ها و اهداف و اوضاع برای همه شرکاء استفاده کرد. تطبیق پروسه‌های محلی متضمن شامل شدن مردم در روند اجراءات آن می‌گردد.

2. شامل سازی پروسه محوره‌گانه

برای کامیابی فعالین که در چند سکتور کار می کنند نیاز به دیدگاه عملی محوره‌گانه می باشد. در رابط با برنامه های بشری و انکشافی شامل کردن فعالین بشردوستانه همرا با جامعه مدنی و شرکاء تطبیق کننده زمینه شناسای نیاز ها فراهم گردیده، هماهنگی و ارایه خدمات بشری و نیز اصل پاسخگویی را ترویج میدهد. در برنامه های انکشافی لازم است تا جامعه مدنی در مرحله پلان و پالیسی سازی آن شامل باشند، نه این که در جستجوی اعتباربخشیدن به تصامیم و پالیسی ها باشد که از قبل به گونه گسترده تایید شده اند. **جامعه مدنی و اجتماع را در آغاز برنامه ها شامل سازید.**

3. اطمینان از پروسه محوره‌گانه در توانمند سازی محیط مناسب جهت رسیدن به اهداف.

دولت باید از مداخله در عملی کردن برنامه های جامعه مدنی و در زمان ارایه خدمات بشردوستانه از انتخاب ذینفعان خود داری کند. دولت باید از تطبیق ماده 23 قانون موسسات غیر دولتی، این که کمک های بشردوستانه به مردم مستحق داده شود اطمینان حاصل کند. **توانمند سازی محیط مناسب، ارایه خدمات بشردوستانه جهت اجراءات به نیازهای اضطراری باید محیا گردد.**

پیشنهادات برای جامعه بین الملل

1. دخیل سازی مردم در پروسه ها

کمک ها براساس نیازهای محلی و بی طرفانه مورد ارزیابی قرار بگیرد و نباید محدود به چند ساحه مانند "عودت کنندگان"، "بیجا شدگان از اثر خشکسالی ویا از اثر جنگ" وابسته باشد. در افغانستان وضعیت خیلی پیچیده و به هم آمیخته شده اند بنابراین طبقه بندی وضعیت های به هم آمیخته به شکل مصنوعی کمتر موثر است. **توسعه پروگرام ها ضرورت به ارزیابی بیطرفانه و خواست های واقعی محلی دارد.**

2. جامع ساختن پروسه محوره‌گانه

تمویل کنندگان بجای بکار گیری از یک نوع رویکرد، لازم است تا بالای اختصاص دادن بودجه به برنامه ها تمرکز واحد و جامع داشته باشند. هر دو نوع کمک مالی کوتاه مدت و چند ساله لازم است. **تمویل کنندگان باید در نظر داشته باشند که آیا پلان گزارای های آنها جهت رسیدن به هدف در شرایط خاص افغانستان مناسب است یا خیر و نمونه های جاگزین مالی را که به چالش های جمعی در افغانستان پاسخ دهد، مورد بررسی قرار بدهند. بودجه مناسب به هدف سبب موثریت کمکها در ساحه می گردد.**

3. اطمینان از پروسه محوره‌گانه در توانمند سازی محیط مناسب جهت رسیدن به اهداف.

تمویل کنندگان باید کمکهای خویش را به همدیگر وفق داده تا به نیازهای واقعی در سطح منطقه رسیدگی همه جانبه صورت گیرد. برای انجام این کار تمویل کنندگان باید همکاری نزدیک خویش را با شرکاء که در ساحات خارج از کنترل دولت کار میکنند افزایش دهد تا حمایت از فعالیت های قانونی و فعالیت های عمومی، مردم محوری و اصول بشردوستانه اطمینان حاصل گردد. این روند تضمین شامل ساختن مردم در فعالیت ها و حمایت از اصول بشردوستانه خواهد بود. راجع کردن وجوه مالی به دولت، سازمان های ملل متحد، بانک جهانی و دیگر تمویل کنندگان متفرقه قانع کننده نبوده بلکه برای تأمین وعده کمکهای بیشتر نیاز به فشار سیاسی می باشد. **کمک زمانی متمر واقع خواهد شد که تمامی شرکا دخیل در جریان باشند تا نیازهای واقعی مردم را تأمین کنند.**

پیشنهادات برای اجتماعی انجوها

1. دخیل سازی مردم در پروسه‌ها

اعضای موسسه اکبر تعهد به پلان پروگرام‌ها بر اساس نیازها را دارند که در مطابقت با استراتژی حکومت و مورد تأیید و اجرا می‌باشد. ارزیابی‌ها و گزارشات نهایی با جانب حکومت شریک گردیده و نیز با تمویل کنندگان در جریان گذاشته میشوند تا به وجه احسن بازنگری و سپس تمویل کمک‌ها به سطح ملی و ولایتی مبدول گردد و نیازهای واقعی مردم فقیر و جنگ زده کشور مرفوع شود. تشریح مسولیت و در جریان گذاشتن، سبب همکاری و اجراءت بهتر در ساحه کاری انجوها می‌گردد.

2. جامع ساختن پروسه محور سه گانه

اعضای موسسه اکبر متعهد به همکاری با دولت و تمویل کنندگان جهت آماده کردن پالیسی، ارایه پیشنهادت و ارایه میکانیزم هماهنگی به سطح ملی و ولایات کشور می‌باشند، در صورتیکه اعضای موسسه اکبر از جایگاه واقعی برخوردار باشد البته نه به شکل سمبولیک آن. تفویض مسولیت و شامل بودن اشخاص دارای تخصص انجوها در سطح آماده کردن پالیسی.

3. اطمینان از پروسه محوره‌گانه در توانمند سازی محیط مناسب جهت رسیدن به اهداف.

اعضای موسسه اکبر متعهد هستند تا حد امکان مطابق به قاعده و اصول داخلی، فعالیت‌های خویش را با پلان ستراتیژیک دولت وفق داده و کار نمایند. با ارایه وجوه مالی خارج از بودجه ملی موسسات را توانمند ساخته و مکمل بودجه ملی می‌باشد سیستم گزارشدهی موسسات به دولت نمونه خوب جهت هویدا کردن فعالیت‌های انجوها می‌باشد. موسسات غیر دولتی به طور فعال با شرکاء نیدخل همکاری کرده تا از فعالیت‌های بشردوستانه حمایت نماید.

موسسه اکبر اداره هماهنگی کمکهای بشری و انکشافی برای افغانها - یک اداره مستقل افغانی است که 146 موسسه غیر دولتی ملی و بین المللی را که در افغانستان مشغول کار هستند یکجا میکند. و از طرز سلوک موسسات غیر دولتی اطاعت میکند که باعث گسترش شفافیت، حسابدگی و اصولی "دو-نو- هارم" میشود.

www.acbar.org

برای معلومات بیشتر

advocacymanager@acbar.org

موسسه اکبر

نومبر ۲۰۱۸